

Bilag om bestyrelser på selvejende erhvervsrettede uddannelsesinstitutioner under Undervisningsministeriet¹

1. Eksisterende regulering

Bestyrelserne på Undervisningsministeriets selvejende institutioner er over for undervisningsministeren ansvarlig for institutionens virksomhed - herunder for forvaltningen af de statslige tilskud. På erhvervsskolerne og de enkeltstående institutioner for mellemlange videregående uddannelse (MVU-institutioner) er der én ansvarlig bestyrelse og én ansvarlig leder.

Ved de fleste Centre for Videregående Uddannelse (CVU) er der to bestyrelsesniveauer: Et centralt niveau - CVU-bestyrelsen - med det strategiske og overordnede ansvar samt et decentralt niveau - studiebestyrelsen - med ansvar for de enkelte grunduddannelser og uddannelsessteder (de uddannelser og seminarier mv., der indgår i CVU'et).

I institutionslovgivningen² er der i dag i relation til bestyrelsessammensætningen følgende fælles reguleringstræk. Der skal være eksternt flertal i bestyrelsen, og der skal eller bør i alle bestyrelserne være repræsentanter for amter og kommuner. Generelt lægges der også vægt på aftagerrepræsentation, og at de medlemmer - der udpeges - har tilknytning til det lokale og regionale opland. Den konkrete sammensætning af bestyrelsen fremgår af vedtægten for hver enkelt institution.

Der er ikke generelt i lovgivningen taget stilling til bestyrelsernes størrelse. For institutioner for erhvervsrettet uddannelse følger af lovteksten, at bestyrelsen normalt skal bestå af 6-12 medlemmer, mens det for CVU/MVU-området alene har været praksisbestemt, således at der kun i særlige tilfælde tillades større bestyrelser end 13 medlemmer (15 medlemmer for kerne-CVU'ers vedkommende³).

I overgangsperioder efter institutionssammenlægninger tillades større bestyrelser. Gennemsnitlig bestyrelsesstørrelse fremgår af tabel 1.

¹ Arbejdspapiret er udarbejdet af Sekretariatet for ministerudvalget for Danmark i den globale økonomi. Papirerne er sendt til Globaliseringsrådet som faktisk baggrund for Globaliseringsrådets diskussioner. Globaliseringsrådet kan ikke tages til indtægt for arbejdspapirerne.

² På institutioner for erhvervsrettet uddannelse reguleres bestyrelsesforhold, herunder ansvar, sammensætning mv., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (lbk. nr. 954 af 28. november 2003). På CVU-området reguleres bestyrelsesforhold i lov om Centre for Videregående Uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser mv. (lbk. 1256 af 2. december 2004). Lovgivningen fastlægger de overordnede principper. Hertil kommer de af Undervisningsministeriet udarbejdede standardvedtægter.

³ Et kerne CVU er et CVU, der i medfør af lov om Danmarks Pædagogiske Universitet (lov nr. 483 af 31. maj 2000) har fået udlagt afdelinger, der knytter sig til efter- og videreuddannelsesaktiviteter til og med diplomniveau, fra Danmarks Lærerhøjskole og Danmarks Pædagoghøjskole.

Tabel 1. Oversigt over antal bestyrelsesmedlemmer ved de selvejende institutioner for erhvervsrettet uddannelse ¹⁾

Institutionstype	Under 11 medlemmer	11-12 medlemmer	13 medlemmer	14-15 medlemmer	16-19 medlemmer	Gns. medlemmer
Handelsskoler (31)	13	15	1	2		10,7
Tekniske skoler (21)	3	14		3	1	12,1
Kombinationsskoler (17)	3	10	2	1	1	11,9
AMU-centre (6)	1	5				11,5
CVU (21) ^{2) 3)}	2	5	6	5	3	13,3

Kilde: Oplysninger indhentet i Undervisningsministeriet, 2005

1) Kun medlemmer med stemmeret. 2) Studiebestyrelser er ikke medregnet. 3) I tabellen er kun inddraget 21 CVU'er, idet 1 CVU på tidspunktet for oplysningernes indhentelse var under opbygning.

Anm.: Hvor bestyrelsen kun er udpeget indtil 1. maj 2006, er den nye bestyrelsessammensætning medtaget, hvis denne fremgår af vedtægten. De enkelte afvigelser ovenfor, hvor der er 16-19 medlemmer, skyldes, at den nye bestyrelsessammensætning ikke fremgår af vedtægten.

2. Kortlægning og analyse af udviklingspotentiale for selvejende erhvervsrettede uddannelsesinstitutioner

Undervisningsministeriet har som grundlag for ”Analysen af uddannelsesområdet styringssystem” fået foretaget en undersøgelse af bestyrelsernes udviklingspotentiale.⁴

Pluss anbefaler i undersøgelsen for så vidt angår størrelse og sammensætning følgende:

- At bestyrelsen udarbejder en kompetenceprofil, der kortlægger sammenhængen mellem eksisterende og ønskede kompetencer i bestyrelsen.
- At eksisterende bestyrelser (særligt bestyrelsesformanden) gennem en dialog med de udpegende organisationer forsøger at påvirke udpegningen af nye medlemmer ud fra en kompetenceprofil sammenholdt med strategi, ændringer i aftagermønstret mv.
- At størrelsen på bestyrelsen søges begrænset under hensyntagen til, at der kan foregå en konstruktiv debat og en effektiv beslutningsproces, hvor alle medlemmer har muligheder for at deltage aktivt. Bestyrelserne anbefales kun at have 6-10 medlemmer.

⁴ Undersøgelsen er foretaget af konsulentfirmaet Pluss Leadership A/S. Pluss' s kortlægning og analysearbejde er udmøntet i følgende 3 rapporter og anbefalinger til godt bestyrelsesarbejde: Kortlægning og analyse af udviklingspotentialet for bestyrelser for selvejende erhvervsrettede institutioner – delrapport baseret på 12 cases. (dybdeanalysen), delrapport baseret på en spørgeskemaundersøgelse blandt samtlige bestyrelsesformænd (breddeanalysen), delrapport om CVU'er (Center for Videregående Uddannelser) samt anbefalinger til ”Godt bestyrelsesarbejde i erhvervsrettede uddannelsesinstitutioner”. Sidstnævnte er udarbejdet af professor Steen Thomsen, Copenhagen Business School (CBS) i samarbejde med Pluss.

- At antallet af bestyrelsesmedlemmer, der udpeges paritetisk på erhvervsskolerne, overvejes reduceret for at give plads til bl.a. bestyrelsesmedlemmer med særlige kompetencer.
- At det tilstræbes, at medarbejderudpegede bestyrelsesmedlemmer ikke samtidig er faglige tillidsrepræsentanter.
- At bestyrelsen i forbindelse med arbejdet med kompetenceprofil og selvevaluering tager konkret stilling til, om aldersprofil og anciennitet for de enkelt medlemmer og for bestyrelsen som helhed er tilfredsstillende.
- At andelen af kvinder blandt bestyrelsesformændene – ud fra et ligestillingsprincip – fremover øges.

Kortlægningen af CVUérnes bestyrelsesarbejde har vist, at der ikke eksisterer en tilstrækkelig klar ansvars- og rollefordeling samt fælles målopfattelse mellem CVU-bestyrelserne og studiebestyrelserne.

Pluss anbefaler, at studiebestyrelserne alene bør være faglige organer, og dermed en dynamisk og kreativ ramme om udviklingen af uddannelserne, mens CVU-bestyrelsen bør være ansvarlig for den overordnede strategiske udvikling af CVU'erne som institutioner.

Endvidere anbefaler Pluss, at forbindelsen mellem CVU-bestyrelse og studiebestyrelse ikke knyttes via repræsentation af sidstnævnte i CVU-bestyrelsen.

For eventuelle spørgsmål kontakt: Fuldmægtig Karen-Iben Perelman, tlf. 33 95 42 47